

АРХИВ ИМХ

ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ
ПРИ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ОПЕРАТИВЕН ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
БЮЛЕТИН

ЮНИ 1991 г.

София, 1991 г.

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Уведомяваме Ви, че поради бюджетните ограничения и голямото увеличение на стопанските разходи за получаване и обработване на информацията от националната мрежа, както и за влаганите материали по издаване на десетдневни и месечни оперативни бюлетини, сме принудени да променим технологията на съставяне и издаване. Засега Вие получавате временен вариант на обединен месечен оперативен бюлтайн за ЮНИ с известно закъснение.

С благодарност ще приемем Вашите отзиви и препоръки за следващите издания, отправени към:

СЕКТОР "ЕФЕКТИВНОСТ И МАРКЕТИНГ", тел. 72-22-71 /вътр. 262, 320/
1184 София, бул. "Тракия" 66, ИМХ

ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ
по същество НАЦИОНАЛНА ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА е с предмет на
дейност:
• метеорологични, агрометеорологични и хидрологични информации, данни
и анализи за химическо и радиоактивно замърсяване на въздуха и водите.
• краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози за проявленията на времето,
климата и хидросферата, замърсяването на въздуха и водите, активни въздействия върху градовите процеси и др.
• обезпечаване с научно-приложни изследвания, разработки, методики и
технологии на различни дейности в селското стопанство, транспорта,
енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство,
търговията, екологията, гражданска отбрана и други изследователски работи.

ТАЗИ ОПЕРАТИВНА И ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

- поддържа икономическата полза от стопанската дейност
- спомага за вземане на правилни управленически решения
- подпомага за намаляване на щетите и жертвите от неблагоприятни хидрометеорологични явления

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА. От 1 до 6.VI в размито циклонално поле, над страната преобладаваше слънчево време. В следобедните часове, главно на 5.VI имаше краткотрайни валежи с гръмотевици. Времето беше топло, а на 5.VI температурите се понижиха с около 5°C. На 7.VI в долина на циклон с център над Западна Европа и при наличното на размита фронтална система, имаше краткотрайни валежи от дъжд, в отделни райони и от град, придружени от гръмотевици. На 8 и 9.VI през страната премина средиземноморски циклон. Времето беше облачно. Преваляващо дъжд с гръмотевици. Температурите се понижиха с 5 - 8°C. На 10.VI в тила на циклона и на 11.VI - в размито антициклонално барично поле, облачността намаля и преобладаваше слънчево време.

На 12.VI в члената част на гребен от азорския максимум, от северозапад премина студен фронт. Главно в западната и централна част на Северна България превала дъжд. От 13 до 19.VI отначало в антициклонално поле, а впоследствие в члената част на бавноподвижна циклонална област, над страната се пренасяше топъл и сух въздух от запад и югозапад. Времето беше предимно слънчево и топло, впоследствие - горещо. Максималните температури достигнаха до 34°C, а в Сандански на 18 и 19.VI - до 36°C. На 19.VI късно след пладне проникна хладен и влажен въздух от северозапад. В съчетание с отслабващия югозападен поток от топъл въздух, се усили неустойчивостта на въздушните маси. В западната и централна част от страната се развиващо купеста облачност и имаше краткотрайни валежи от дъжд, а в отделни райони на Софийско, Михайловградско, Видинско, Новозагорско и Сливенско - от град придружени с гръмотевици. Температурите се понижиха с 3-5°C.

На 20 и 21.VI в размито циклонално поле на възвръщащия се от Украина към Румъния циклон, преминаха вторични студени фронтове. Времето беше лабилно. В района на Казанлък измереното количество валеж за тези два дни беше 15 l/m^2 , на 21.VI в района на Карнобат - 25 l/m^2 , Елхово и Калиакра - 28 l/m^2 . От 22 до 25.VI в размито антициклонално барично поле, само на отделни места след пладне превала. На 26.VI размит студен фронт от северозапад, в члената част на антициклон, причини слаби превалявания от дъжд в Североизточна България. На 27 и 28.VI се почувства влиянието на топъл и сух въздух от

изгозапад, в члената част на циклон, преместващ се от Италия към Унгария. Бремето беше слънчево и горещо. На 29 и 30.VI плитък циклонален вихър, зародил се над Италия, в съчетание с баричен гребен от северозапад, премина през страната. Облачността се увеличи и заляла дъжд. Температурите значително се понижиха - в западната и централна част от страната с 12 дс 19°C .

2. ТЕМПЕРАТУРА НА НЪЗДУХА. През първата половина на юни средноденонощната температура беше около и по-ниска от нормалната, а през втората половина на месеца - около и по-висока от нея. Относително по-ниски температури бяха измерени в началото на месеца, през периода 20-23.VI и в края на юни. Горещо беше през периода 15-19 и 24-28.VI. Най-ниските средноденонощи температури бяха изчислени за 1.VI, а за Западна България - и за последния ден на месеца (30.VI).

Средните месечни температури за юни (18 и 22°C , в Драгоман $17,2^{\circ}$, в Сандански $23,4^{\circ}\text{C}$) в по-голямата част на страната са близки до нормалните. Те са малко по-ниски по Черноморието, а по-високи в крайните изгозападни райони и западната част на Гърнотракийската низина.

Най-високите температури през юни (между 30 и 35°C , по Черноморието с $3-4^{\circ}\text{C}$ по-ниски, а в Сандански 36°C) бяха измерени около 18 или 28.VI, а най-ниските (предимно между 6 и 11°C , в Севлиево $3,7^{\circ}\text{C}$, в Кюстендил $4,5^{\circ}\text{C}$) - през първите дни на месеца.

3. ВАЛЕКИ. Превалявания имаше през повечето дни на периода 1-13.VI, от 19 до 23.VI и в края на месеца. Относителни стабилизирания на времето бяха регистрирани през периодите 14-18 и 24-28.VI. Броя на дните с валек 1 и повече литра на квадратен метър е предимно от 5 до 12, на вр.Ботев - 14 дни. Най-големи количества валек (предимно между 10 и 30 L/m^2 , в Шумен 35 L/m^2 , във В.Търново 38 L/m^2 , в Тетевен 41 L/m^2 , на вр.Ботев 53 L/m^2) бяха измерени главно на 10 и около 22.VI.

Сумата на валеките в по-голямата част на страната е предимно между 30 и 70 L/m^2 (между 60 и 110% от нормата), на места в района на Стара планина и Предбалкана - до 100 L/m^2 , в Карлово 118 L/m^2 , в Тетевен 120 L/m^2 , на вр.Мургаш 141 L/m^2 , на вр.Ботев 174 L/m^2 . Относително по-малко (между 10 и 30 L/m^2 - между 20 и 60% от нормата) са валеките на места в Източна България, по Черноморието и крайните северозападни райони.

4. СИЛЕН ВЯТЪР. Условия за силен вятър (14 и повече m/s) имаше на отделни места предимно през периодите 7-10 и 19-25.VI. Броя на дните със силен вятър в равнините е само до 2, като в много райони

такъв не е регистриран. Във високите части на планините през 4 до 12 дни вятърът се е усилвал до 14 и повече m/s .

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕРО ГРЕЕНЕ. Средната облачност е предимно между 2 и 4, в планините до 7 десети от небосвода - с около 2 десети повече от нормата. Слънчевостта греене в повечето райони е между 230 и 300 h , в изгозападните райони - до 330 h , а в планините от 170 до 220 h . Ясните дни са предимно от 5 до 10 (около нормата), а мрачните - до 3 (по-малко от нормата), в Предбалкана до - 7 дни.

6. ОСОБЕНИ ЯВЛЕНИЯ. В отделни райони около 4, 21 и 25.VI бяха регистрирани градушки, а в отделни части на някои населени места имаше локални краткотрайни наводнения.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОДСКИ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА. Повсеместните и чести превалявания през първото десетдневие на юни поддържаха почти в цялата страна добро и много добро овлажнение на повърхностния почвен слой. Почти през повечето дни преовлажнената почва правеше невъзможно извършването на почвени обработки. Топлостта и сравнително сухо време през останалите две десетдневия на месеца приведоха повърхностния почвен слой в състояние подисядло за извършването им.

През първото десетдневие на месеца водните запаси в почвата почти в цялата страна бяха добри и много добри. В този период запасите продуктивна влага, както в повърхностния слой 0-20 см, така и в единометровия почвен слой напълно задоволяваха последните етапи от напливането на зърното при есенниците, листообразуването при пролетните култури и нарастването на завръзите при трайните насаждения. Последните валето топло и сравнително сухо време и най-вече увеличеното потребление на влага от пролетниците предизвика значително просъхване на повърхностния почвен слой. При есенните посеви липсата на достатъчно влага в слоя 0-20 см не беше от съществено значение. При околните култури запасите продуктивна влага в слоя до един метър за повечето райони на страната са 95-125 mm или кубически метра на декар, а общия воден запас 80-87% от ШВ т.е. добри и много добри. Малко по-малки, но в границите на достатъчното те са в Източните райони без Северното Черноморие, крайдунавските райони на Централна и Северозападна България съответно 65-95 mm и 73-80% от ШВ.

Особеното за този месец също за цялата страна е, че ако до един метър влагата е сравнително добра то в слоя 0-20 см се наблюдава значително пропълзване. Продуктивната влага там е 10-20 mm, а общият воден запас бе 65-72% от ШВ т.е. крайно недостатъчна.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ. През месеца всички земеделски култури отбележаха съществен напредък в развитието си. По-хладното време през първото десетдневие за повечето райони на страната определи и по-бавни темпове на развитие, особено при тополомийните пролетни култури - тютюн, фасул, царевица, лоза, зеленчуци и памук. Доброто овлажняване на повърхностния почвен слой през този период благоприятстваше ускореното вкореняване на по-късно разсадените зеленчуци, нормалното наливане на зърното при есенните и наедряването на за-връзите при трайните насаждения. Последвалото постепенно изчерпване на влагата в повърхностния почвен слой в отделни дни затормозяваше нормалното развитие на някои пролетни култури.

В много райони на страната настъпи узряването на ечемика и започна неговото прибиране. В останалите места настъпи млечно и восъчна зрелост при шеницата, а по поречието на Марица и крайните изми райони и пълна зрелост. При царевицата продължава активното листообразуване и повечето посеви формираха 7-11 листа. Повечето от слънчогледовите посеви в края на месеца бяха в период на образуване на съветия, а при фасула образуване на чушки.

Падналите на отделни места валежи придвижени с градушки нанесоха щети на земеделските култури. Общото състояние на посевите е добро, а в районите без градушки и много добро.

Трайните насаждения се развиваха нормално. Във фаза узряване бяха късните череши, ягоди и вишни.

ЗАХОД НА ПОДСКИТЕ РАБОТИ. Главно през второто и третото десетдневие условията бяха подходящи за жътвата на еchemика, прибирането на сламата и сеното, коситбата, борбата с плевели и провеждането на растителнозащитните мероприятия.

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

По данни от станция "ИМХ" в к.к. "Младост" 1 - София, дадени в хистограми, е установено следното:

Средноденонощните концентрации на серен двуокис (SO_2) са по-ниски от средноденонощните пределно допустими концентрации (PDK). Максималното срещуденонощно съдържание на азотен двуокис (NO_2) е

повече от 1,5 пъти над PDK. Констатира се известно понижение на количеството азотен двуокис в сравнение с предишния месец. Пределно допустимата концентрация на фенол (C_6H_5OH) е превишена само на 17 юни. През целият месец количеството прах е 2-3 пъти по-високо от средноденонощната PDK.

Специфичната сумарна бета-активност на техногенни радионуклиди в приземния въздух не показва присъствие на пресни радиоактивни замърсители. Единственото по-съществено повишение в Пловдив на 19-20 юни се дължи на специфична атмосферна циркулация, водеща до пренасяне на природни радионуклиди в приземния въздушен слой и е в рамките на естествените флукутации. През периода, в който различни европейски осведомителни агенции поддигнаха въпроса за сериозно радиоактивно замърсяване в България, не са регистрирани никакви атипични стойности.

Таблица 1

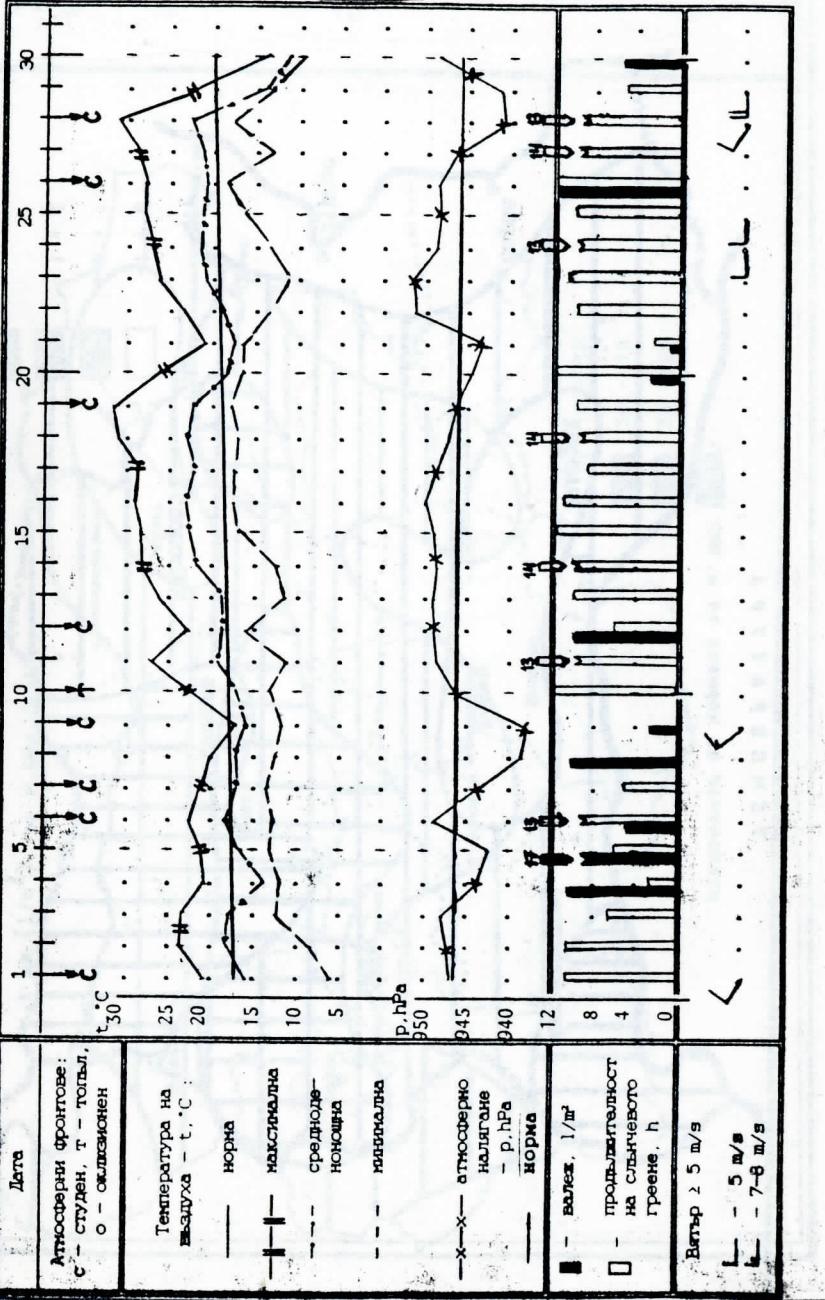
МЕТЕОРОЛОГИЧНА СПРАВКА

ЮНИ 1991 г.

Станция	Температура на въздуха			Велек	Вятър	Број дни с							
	сред. °C	макс. °C	дата от										
София	18,8	31,3	19	6,9	1	73	16	5	18	7	10	2	9/1
Грамада	21,2	31,0	19	11,4	1	5	3	8	10	9	2	-	-
Враца	20,7	31,3	16,17	10,5	1	81	30	29	12	9,25	9	-	4
Шлебен	20,7	35,0	17	12,0	1	65	22	5	14	7,25	7	2	1
В.Търново	20,2	32,8	28	9,0	2	84	38	10	17	7	8	1	5
Русе	21,6	33,5	16,25	11,6	1	52	13	23	16	7	6	1	3
Добрич	18,5	29,7	19	7,2	2	15	5	24	8	26	4	-	1
Варна	19,3	29,8	20	9,4	2	42	23	10	18	25	4	1	4/1
Бургас	19,9	31,5	25	11,0	1	29	8	5	12	4,29	6	-	2
Сливен	20,8	31,7	19	10,5	1	26	12	6	14	19	4	1	1
Кърджали	21,1	33,4	18	6,0	1	17	8	21	15	5,21	3	2	2/1
Пловдив	22,3	34,6	29	10,6	2	32	15	22	7	29	4	-	-
Сандански	23,7	36,0	19,	8,4	1	29	10	5	10	19	5	-	4
Хустендил	19,9	33,0	18	4,5	1	13	9	20	5	8,17	2	-	4
Вр.Мусала	3,8	14,0	20	-5,6	1	58	25	10	20	8	.9	3	6

7

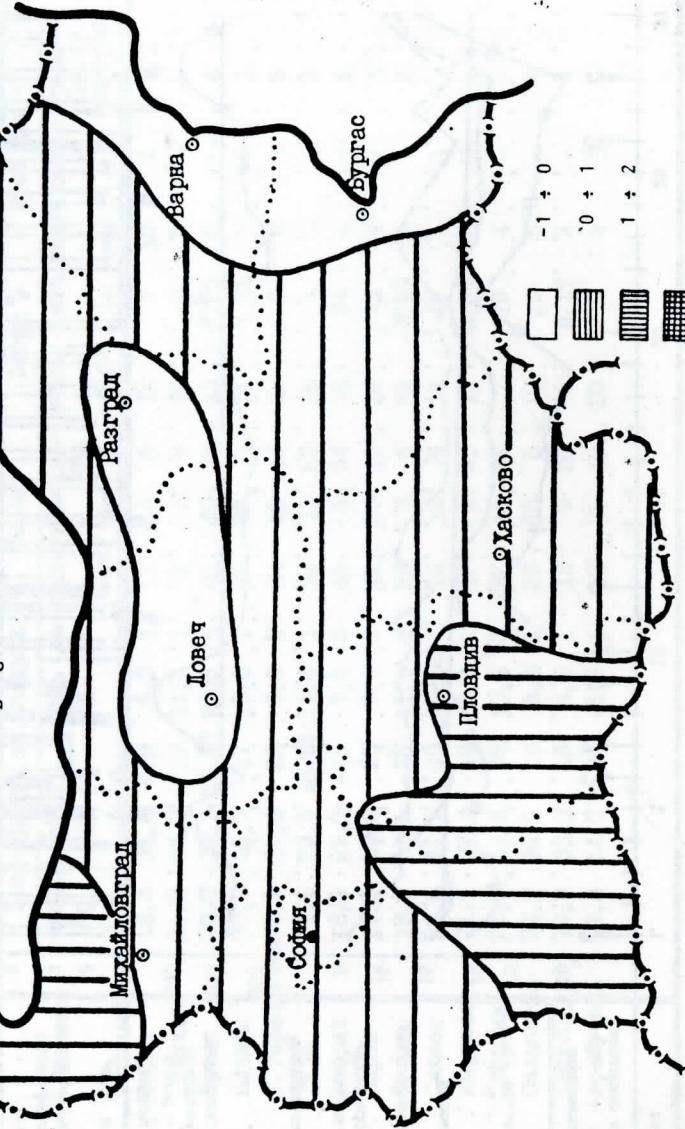
ХОД НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ В СОФИЯ ПРЕЗ ЮНИ 1991 г.

8

ТЕМПЕРАТУРА

отклонение от нормата за м. юни 1991 г.
в °С

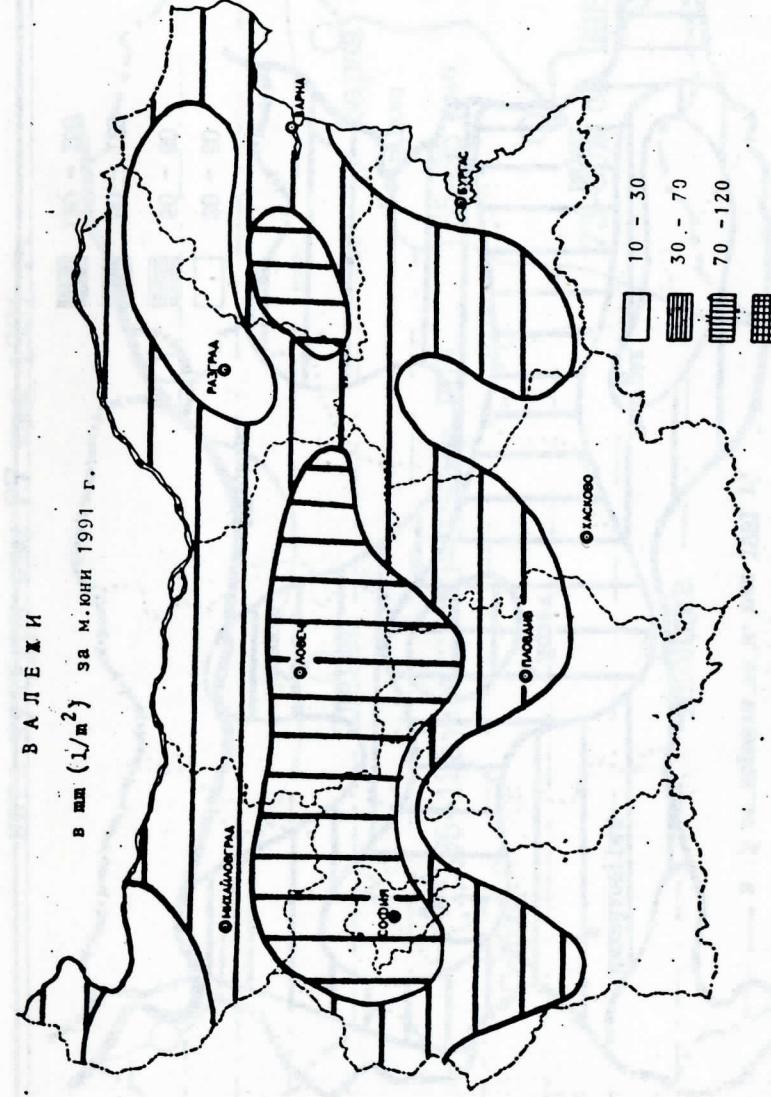

9

10

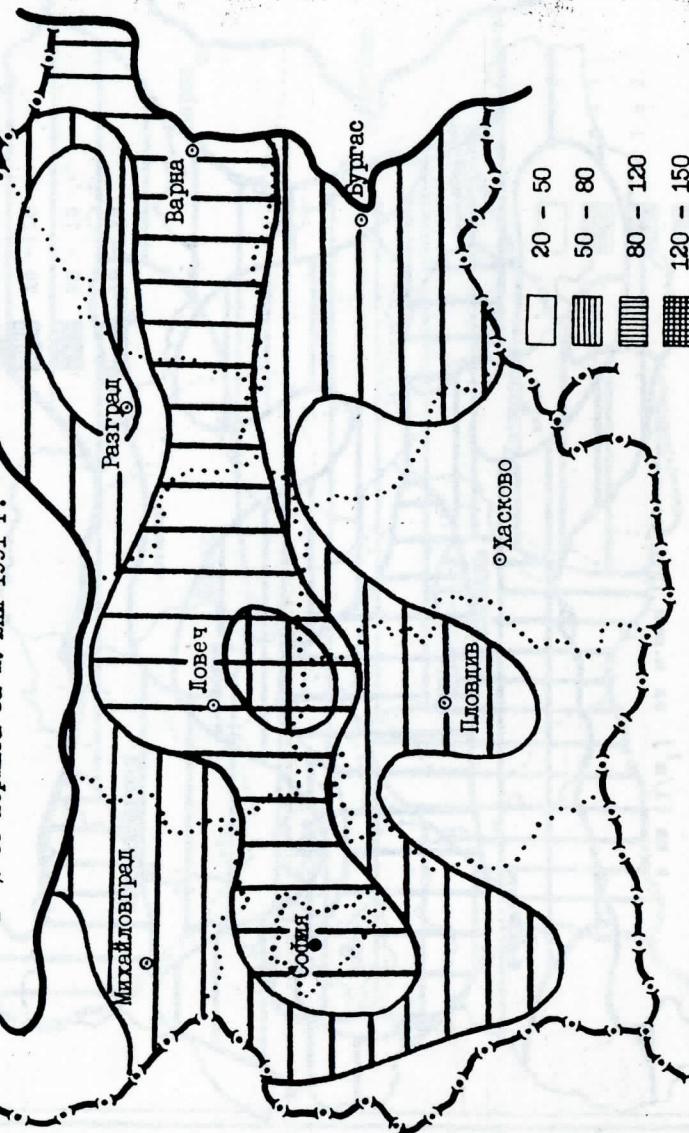
ВАЛЕКИ

в км ($1/2$) за м. юни 1991 г.

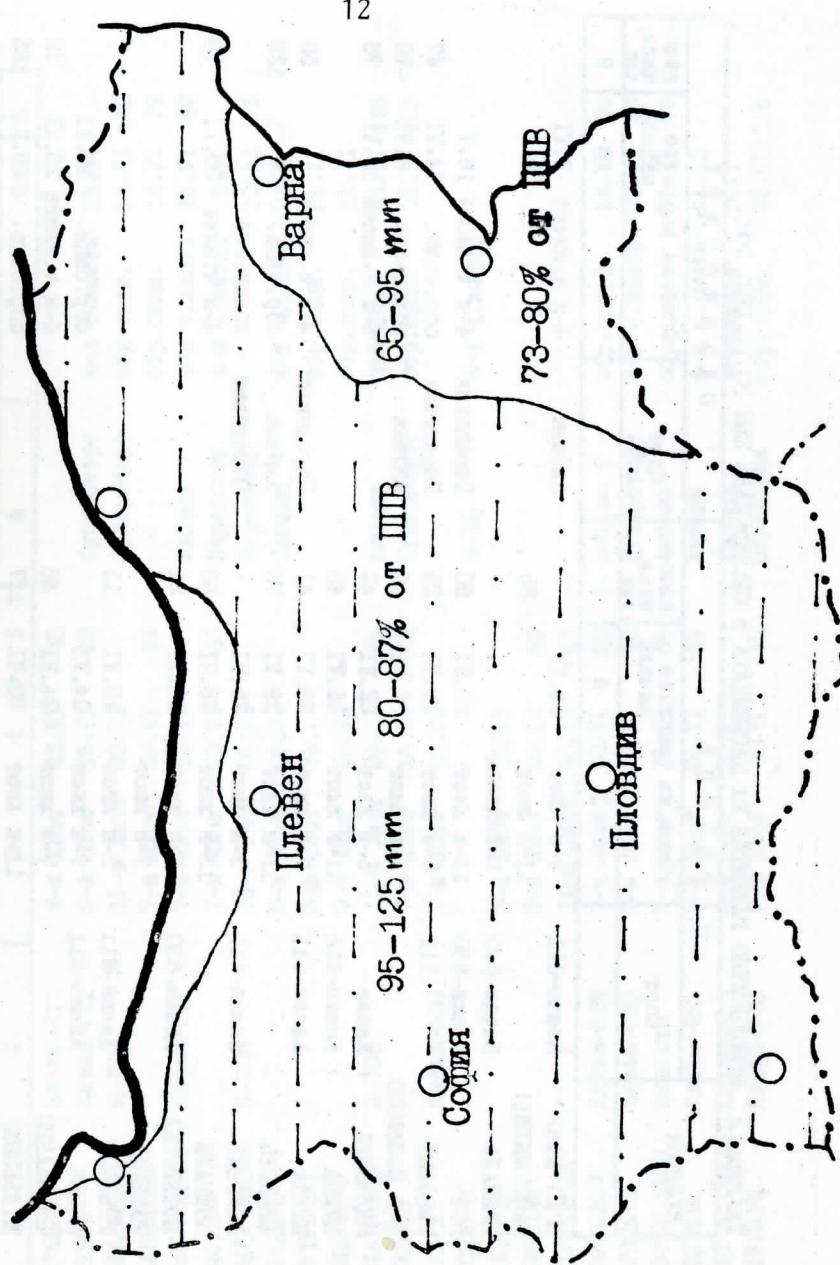
ВАЛЕЖИ

в % от нормата за м. дни 1991 г.

11

водни запаси в слоя от 100 см към пролетните култури към 27 юни 1991 г.

12

Таблица 2 ФЕНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ НА ЦАРЕВЦАТА И СТЕНОГЕТЕА КМ 30.VI.1991 год.

СТАНЦИИ	ЦАРЕВИЦА				СЛЪНЧОГЛЕД			
	Сорт	Фаза на развитие	височина, см	Сорт	Фаза на развитие	височина, см		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
НОВО СЕЛО	Кнека-611	9-и лист	26.VI	Албена	4-и ч.лист	2.VI		
КАЛТАНОВИЦИ		11-и лист	85					
ГРАМАДА	Кнека-530	попикване						
КОМ	Кнека-530	13-и лист	27.VI	Передовик	4-и ч.листа	16.VI		
БЯЗОВЕЦ	711	5-и лист	22.VI	Передовик	обр.съцв.	24.VI	47	
Л-Р ЙОСИЛОВО		5-и лист	22.VI	Албена	попикване	8.VI	40	
МЕДКОВЕЦ	Кнека	5-и лист	22.VI		4-и ч.листа	12.VI	78	
БРАЦА	Кнека-614	11-и лист	28.VI	48				
КНЕКА	Кнека-611	7-и лист	28.VI	Передовик	4-и ч.листа	50		
ОРЕХОВО	Кнека-611	11-и лист	29.VI	Албена	обр.съцв.	9.VI	128	
БОРОВАБ		3-и лист	25.VI	Передовик	обр.съцв.	21.VI	97	
КОИНАРЗ		13-и лист	28.VI		попикване	12.VI		
БОЛЕВЕГРАД	Кнека-530	7-и лист	26.VI	80	4-и ч.лист	23.VI	70	
РАВНИЩЕ		7-и лист						
УТЪРЧИН	Кнека-611	3-и лист	22.VI	11				
МОВЕЧ	Кнека-611	9-и лист	24.VI		обр.съцв.	13.VI		
НИКОЛАЕВО		7-и лист	24.VI	48	4-и ч.листа	26.VI	52	
Д-ЛЪВНИК		11-и лист	20.VI	137	обр.съцв.	20.VI	165	
НОВАЧЕНЕ		5-и лист	21.VI	34	обр.съцв.	21.VI	97	
ШЛЕВЕН	Кнека-611	3-и лист	30.V	Албена	попикване	12.VI		
СРЕДИЧЕВО	Кнека-611	13-и лист	67					

13

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ДРНОВО	Кнека-611	9-и лист	23.VI	45	Суперстарт	4-и ч.листа	15.VI	
ЕЛЕНА	Кнека-611	5-и лист	15.VI	20	Суперстарт	обр.съцв.	14.VI	142
ДУЛЧИНА	Н-708	15-и лист	28.VI	52		обр.съцв.	14.VI	79
ПАВЛИКЕНИ		7-и лист	26.VI		Албена	4-и ч.листа	15.VI	52
САМОВДЕНЕ	Кнека-611	7-и лист	15.VI		Передовик	4-и ч.листа	5.VI	
ВАРДИМ		7-и лист	23.VI	65		Передовик	10.VI	156
СЕЗ. ЧУФЛИК	Н-708	15-и лист	28.VI		Албена	4-и ч.листа	24.VI	
БРЪШИН		5-и лист	26.VI			обр.съцв.	26.VI	
ТУТРАКАН		5-и лист	28.V			обр.съцв.	12.VI	
СЛИСТРА		9-и лист	24.VI			първене	28.VI	148
ГЛАВНИЦА	Н-708	11-и лист	29.VI	85	Албена	обр.съцв.	18.VI	120
ДУДОВО		7-и лист	13.VI	123	Суперстарт			
КУБРАТ	Кнека-530	7-и лист	10.VI					
ИСПЕРИХ					H-26	4-и ч.листа		
РАЗГРАД		5-и лист	16.VI					
СВЕСТИЧЕ		7-и лист	28.VI	52				
ТЪРГОВИЩЕ		11-и лист	28.VI	85				
СИДЛОВО	Кнека-530	7-и лист	10.VI	80	Албена	обр.съцв.	14.VI	83
ПРЕСЛАВ	Кнека-530	7-и лист	22.VI	68	Суперстарт	4-и ч.листа	20.VI	43
ЦАРЕВ БРОД	Панония	7-и лист	10.VI	85	Албена	обр.съцв.	21.VI	108
ИЗГУРЗЕВ	Кнека-455	7-и лист	26.VI	36	Албена	4-и ч.листа	11.VI	
ПЕТ МОГИЛИ	Кнека-455	3-и лист	30.VI		Албена	попикване	10.V	
КРУШАРИ	Кнека-530	7-и лист	8.VI	47	Передовик	обр.съцв.	22.VI	115

14

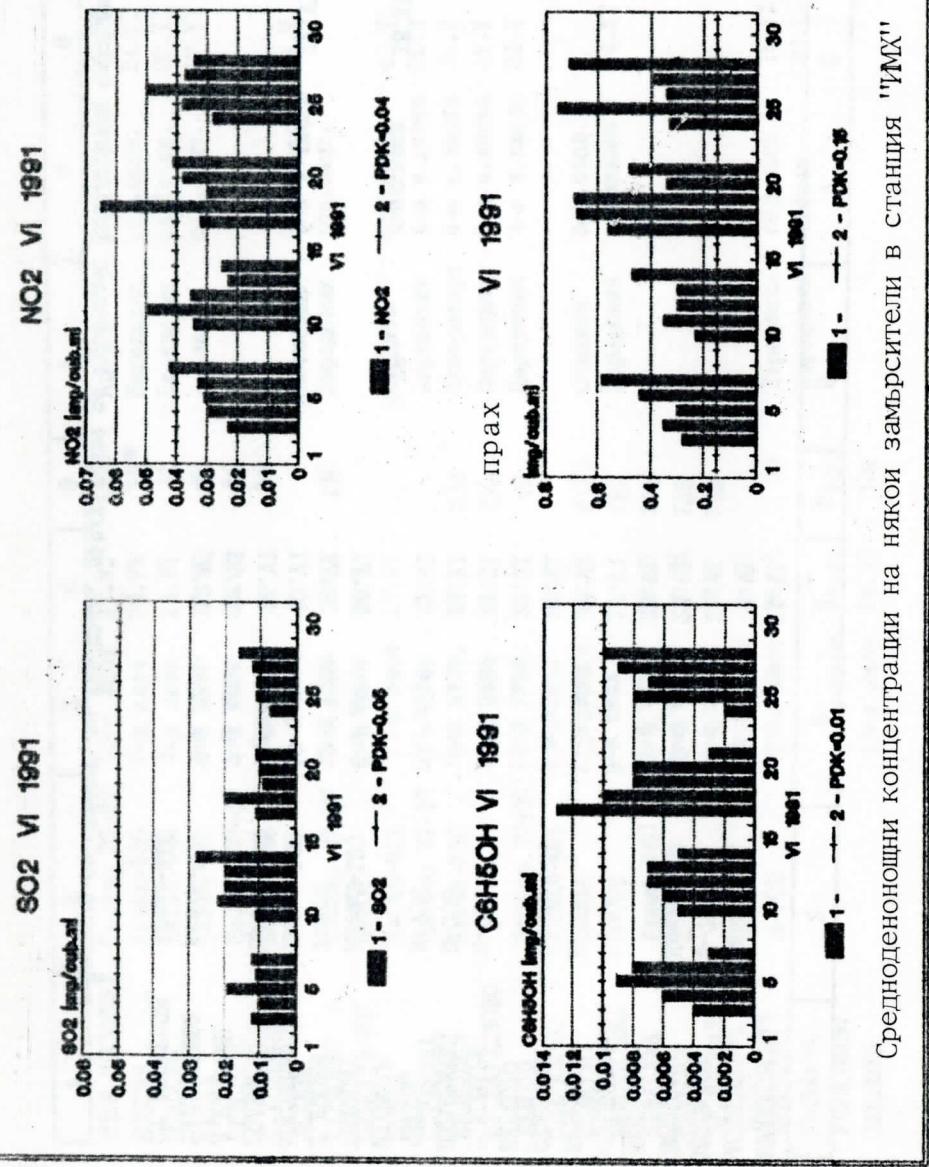
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ДОБР.Институт ДОБРИЧ	Пионер 37-37 Кнека-530	15-и лист 7-и лист	27.VI 26.VI	127 29	Албена Передовик	обр.събр. обр.събр.	17.VI 24.VI	110 85
СТАСОВО ШАЕЛА	Кнека-530 Кнека-530	7-и лист 7-и лист	14.VI 12.VI	42 32	Передовик Албена	обр.събр. обр.събр.	20.VI 17.VI	110 40
СУГОРОВО Г. ТРАЙКОВ	Пионер-37-37 Кнека-530	7-и лист	25.VI	51				
ДОЛЕВО				59			2 ч.листа обр.събр.	25.V 102
КАРНОВАТ СУНДУЧАРК ЯНОВ	Пионер 37-37 Н-708 Кнека-611	7-и лист 3-и лист 10-и лист	6.VI 30.V 17.VI	60	Передовик	стадион Передовик	обр.събр. 4-и ч.листа	11.VI 20.V
СТРЦИЛА НЕДЛОСКО	Пионер 37-37 Кнека-530	5-и лист 3-и лист	30.V 27.V			Суперстарт Передовик	4-и ч.листа 2-и ч.листа	25.V 17.V
СТ.КАРАДЖОВ ЕЛХОВО	Пионер 37-37 Кнека-455	3-и лист 3-и лист	25.V 25.V			Передовик Передовик	4-и ч.листа	20.V
САЛГУДОВО СЫЛДЕО	Пионер 37-37 Н-708	5-и лист 13-и лист	26.V 22.VI			Стадион Передовик	обр.събр. поникване	155 14.IV
ДЛБ.МАДАЛА КАЗАНЦЫК ДЫБОКИ	Кнека-560 Н-708	5-и лист 9-и лист	18.VI 18.VI					
БР.ДАСКАЛОВИ ЧИРПАН	Н-708	5-и лист 13-и лист	18.V 28.VI					
ТРЪНКОВО ГЫТЬБОВО	Н-708	11-и лист	28.VI	85	Передовик	собр.събр. Передовик	собр.събр. цифтех	18.VI 30.VI
УЗУНДЖОВО ЛЮЗИМЕЦ		13-и лист 13-и лист	23.VI 22.VI	100 108				

15

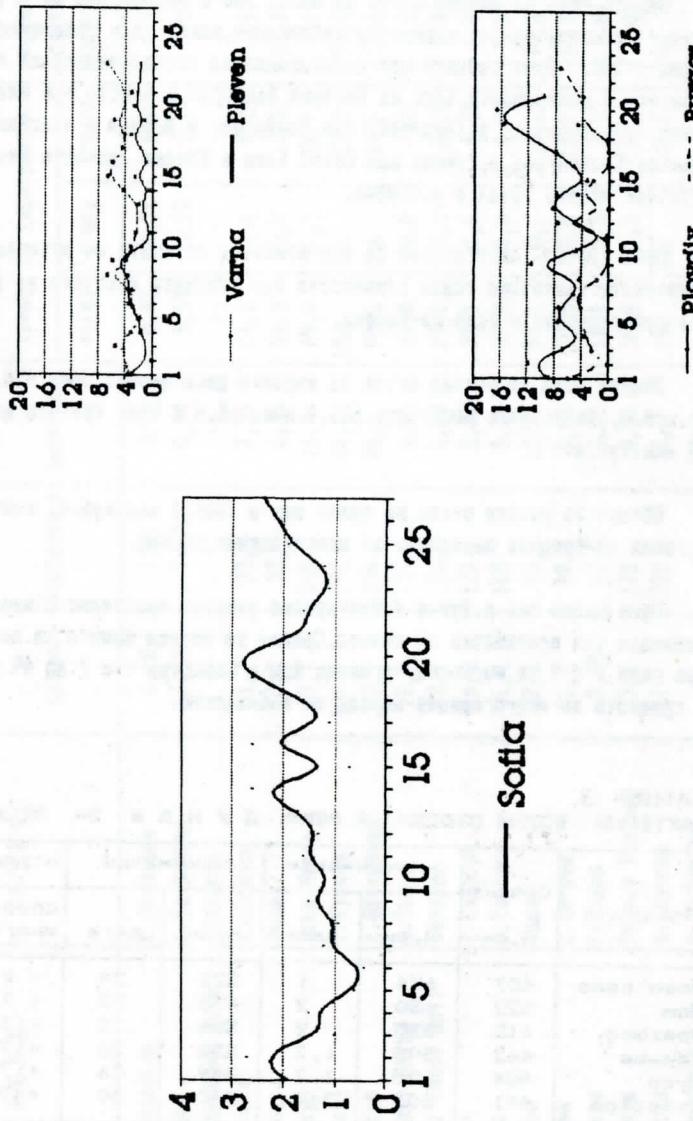
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ИВАЙЛОВГРАД АСЕНОВГРАД	Кнека-611 Н-708	7-и лист 11-и лист	12.VI 26.VI					
ПЪРВОМАЙ ПРОСЛАВ	Кнека-530	15-и лист	24.VI	178				
КРИЧУМ		11-и лист	29.VI	157				
СВЕЛИНЕНЕ БРЕЗОВО	Н-708 Н-708	9-и лист 11-и лист	18.VI 22.VI	125 101				
СТАРОСЕЛ КАРЛОВО	Кнека-530 Н-708	9-и лист 13-и лист	26.VI 27.VI	101 43				
Р.КОНАРЕ НАЗАРДИК	Н-708 Н-708	15-и лист 17-и лист	21.VI 16.VI	129 108				
ВЕТРЕН ИХТИМАН	Н-708	7-и лист	7.VI			H-26	поникване	18.IV
ЧЕЛОПЕЧ Г.ЛОЗЕН	Кнека-180 Волга	6-и лист 10-и лист	26.VI 30.VI					
КОСТИНБРОД ГОДЧЕ	Кнека-530 Кнека-533	10-и лист	30.VI	52	Передовик	4-и ч.листа	22.VI	33
Д.РАКОВЕЦ ТАРАЛИЧЕВО		поникване 7-и лист	26.VI 21.VI					
СТ.ДИМИТОРОВ	Кнека-556	7-и лист	12.VI	46 32				

16

Данните се отнасят за участъка, върху който се провежда фенологични наблюдения

Средноденоночни концентрации на някои замърсители в станица "ИМХ"

Месечен ход на сумарната бета-активност на въздуха в мВк/m³

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

Общият обем на речния отток за месец юни е значително по-голям от средния за многогодишен период на наблюдение, накар че в сравнение с май намаля с 18%. През първите две десетдневия на месеца задържаха лъвиоводието си реките в централната част на Северна България, р. Огоста при Мизия, р. Луда Камчия при Бероново, р. Тополница при Поморие, р. Марица в участъка Първомай-Свиленград, р. Тунджа при Павел Баня и Елхово, долното течение на Места\ при Момина Кула\ и р. Струма.

През третото десетдневие на юни реките в страната се оттичаха и минималните притичащи водни количества при повечето пунктове за наблюдение бяха регистрирани в края на месеца.

Общият обем на речния отток за първото десетдневие беше 654,4 млн.куб.м, за вторите десет дни 605,4 млн.куб.м и през третото десетдневие 242 млн.куб.м.

Обемът на речния отток за целия юни е 1501,1 млн.куб.м, като е с 28% по-голям от средния определен за многогодишен период.

През целия юни р. Дунав в българския участък притичава с изразена тенденция към понижаване на нивото. Средно за месеца нивото на реката при Ново село е с 9 см по-ниско, а между Лом и Силистра със 7 до 49 см по-високо от средното за многогодишен период на наблюдение.

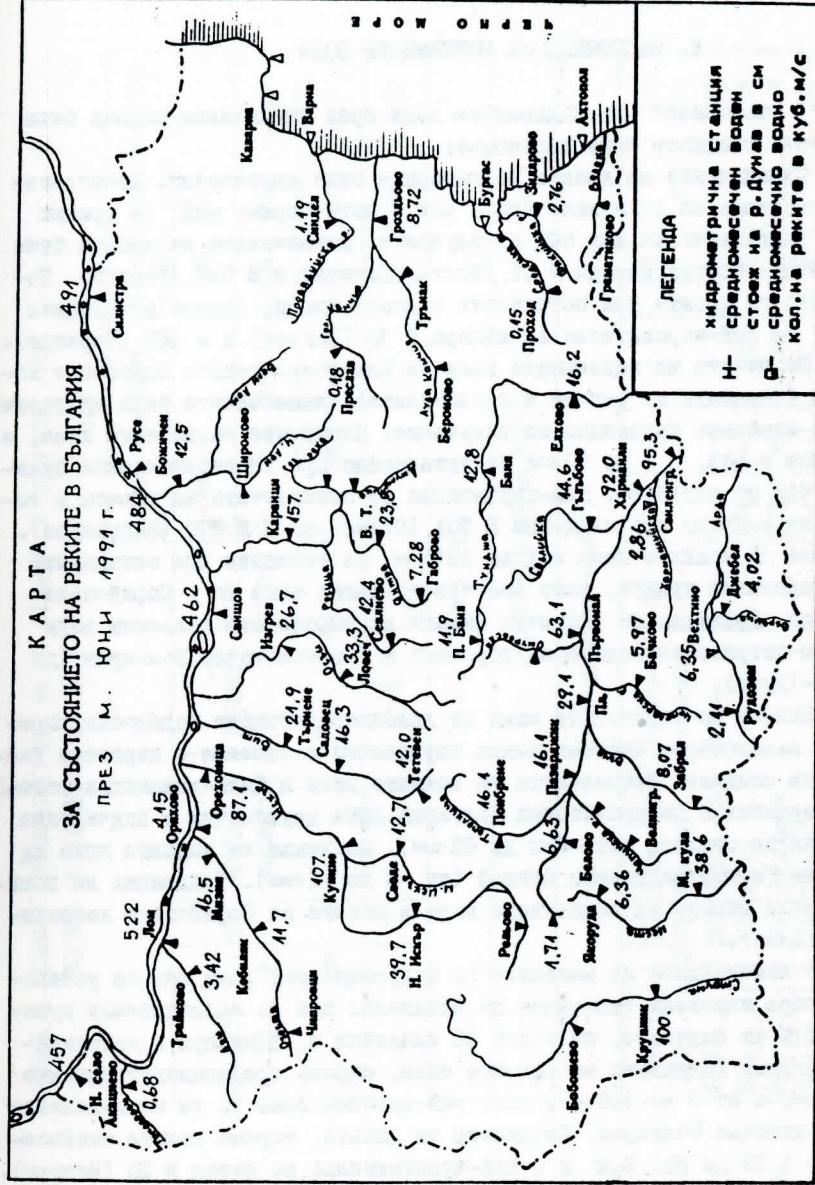
ТАБЛИЦА 3
ХАРАКТЕРНИ ВОДНИ СТОЕЖИ НА РЕКА ДУНАВ ЗА МЕСЕЦ ЮНИ

ПУНКТ	средни H, см	максимални		минимални		отклонение от	
		H, см	дата	H, см	дата	средно многог. месец мая	
Ново село	457	624	1	323	24	- 9	+ 2
Лом	522	680	2	423	25	+ 7	+17
Оряхово	415	555	2	306	25	+13	-
Свищов	462	598	1,2	338	26	+17	+59
Русе	484	625	1,2	349	26	+17	+72
Силистра	491	605	3,4	360	30	+49	+95

ТАБЛИЦА ЗА ХИДРОЛОГИЧНИ РЕЗУЛТАТИ НА РЕКИТЕ ЗА МЕСЕЦ ЮНИ

РЕКА	ПУНКТ	средни максимални минимални	Характерни водни количества Q (куб.м/с)			отклонение на средно месечно справно средното многогоди- чно правдиво месечни
			перва	втора	трета	
Тополовец	с. Акациево	0,68	0,44	0,83	0,74	- 0,34
Лом	с. Василовци	3,42	1,11	7,02	5,59	- 2,88
Чипровска река	Чипровци	-	-	-	-	-
Огоста	с. Кобилак	11,7	23,6	7,56	14,3	-13,4
Искър	Надежда	16,5	53,0	6,53	26,5	-16,9
Искър	Надежда	39,7	145	16,9	69,0	+ 9,1
Искър	Горна Искър	107	192	44,6	156	- 6,70
Искър	Горна Искър	87,1	156	40,2	98,6	- 27,9
Дунав	с. Дорково	12,7	29,6	4,61	19,0	-12,6
Дунав	Тетевен	12,0	56,6	3,86	19,2	+ 1,80
Дунав	с. Садовец	16,3	123	2,00	23,1	- 2,70
Дунав	с. Гърлене	21,9	103	3,23	31,2	- 7,90
Дунав	Балчик	33,3	93,3	12,3	53,2	- 16,2
Дунав	Балчик	26,7	93,3	9,00	39,5	+ 10,4
Дунав	Габрово	7,28	41,5	2,50	12,0	- 8,62
Дунав	Велико Търново	23,8	175	6,55	39,8	- 47,8
Дунав	с. Каранци	157	1232	38,0	193	- 5,00
Дунав	с. Джулатица	-	-	-	-	-
Дунав	Сливенско	12,4	86,7	2,06	24,0	- 15,0
Дунав	Балчик	12,5	28,3	7,14	15,2	+ 4,19
Дунав	с. Вирясово	-	-	-	-	-

Продаденска река	Град Сандански	1,19	1,89	1,02	1,11	1,21	1,26	- 1,01	- 0,01
Голяма Камчия	Преслав	0,18	0,43	0,08	0,18	0,43	0,18	- 4,66	- 0,02
Камчия	с. Грозадеко	0,72	18,4	3,42	12,2	9,71	4,26	- 10,4	- 0,28
Средненска река	с. Проход	0,15	0,39	0,066	0,21	0,14	0,11	- 0,65	- 0,04
Факалска	с. Зидарево	2,76	6,76	1,27	3,64	2,67	1,96	+ 0,91	- 2,58
Нарница	с. Радуял	1,71	12,9	0,07	2,82	2,12	0,19	- 3,40	+ 1,43
Нарница	Белово	6,63	31,0	0,90	10,5	6,98	2,42	- 7,97	+ 0,44
Нарница	Пазарджик	16,1	40,9	3,40	27,6	16,5	4,12	- 7,80	- 0,50
Нарница	к-п "Пазардък"	1,76	3,03	1,02	1,49	1,55	2,24	- 2,24	+ 0,35
Нарница	Пловдив	29,1	67,0	8,30	41,3	36,0	10,0	- 23,5	- 11,5
Нарница	Пиринска	63,1	141	13,0	85,0	67,6	36,8	- 24,3	- 24,1
Нарница	Харманли	92,0	158	40,4	114	98,7	63,3	- 17,0	- 9,00
Нарница	Сливенград	95,3	195	36,0	132	98,0	56,0	- 5,70	- 24,7
Чепинска река	Велинград	-	-	-	-	-	-	-	-
Тополовица	с. Димитрове	16,1	25,0	2,85	21,1	2,85	9,42	+ 5,70	+ 2,50
Бъча	Девин-Изгрев	0,07	36,4	4,00	10,8	5,71	7,70	- 3,63	- 13,6
Чепеларска река	с. Бачково	5,97	12,4	2,14	9,49	4,48	3,94	- 7,93	- 7,23
Сазавска	Гюмбозо	14,6	28,3	7,42	18,8	12,2	12,8	- 1,00	+ 5,86
Харманлийска река Харманли	2,86	4,86	1,65	3,41	2,86	2,31	- 0,01	- 1,97	
Върбица	с. дълбок	4,02	9,30	1,60	6,29	2,75	3,03	- 4,35	- 4,81
Арда	Рудозем	2,11	5,68	1,07	2,99	1,36	1,98	- 2,31	- 2,14
Арда	с. Вънтино	6,35	15,2	3,14	8,65	4,89	5,50	- 7,45	- 10,4
Тунджа	Павел баня	11,9	35,0	0,15	15,8	11,6	8,28	+ 6,86	- 0,30
Тунджа	с. Баня	12,8	40,4	1,10	4,48	3,69	30,1	- 5,20	+ 11,0
Тунджа	Елхово	16,2	29,7	6,63	19,4	15,0	14,3	- 1,80	-
Места	Якоруда	6,36	19,3	2,12	8,55	7,57	2,95	- 0,82	- 1,67
Места	Н. Коннина кула	38,6	101	15,6	44,5	48,9	22,4	+ 3,50	+ 2,60
Струма	Бобовец	-	-	-	-	-	-	-	-
Струма	с. Крумник	100	210	30,8	145	110	46,1	+33,6	-21,0

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

В състоянието на подземните води през оценявания период бяха установени следните общи тенденции:

Измененията на дебита на изворите бяха двупосочни. По-изразената тенденция на покачване (до и над 2 пъти спрямо май) се прояви при 10 водомзточника или 56% от случаите. Повищението на дебита беше най-значително при извори № 25 (Златна Панега) и № 59^a, (Разлог). Понижението на дебита при останалите водоизточници, спрямо предходния период, бе най-изразително за извори № 30 (Искрец) и № 468 (Беренде).

За нивата на подземните води от плиткозалагащите водоносни хоризонти (терасите на реките и котловините), измененията бяха допосочени с по-изразена тенденция на покачване. Повишение на водните нива, в сравнение с май, с 1 до 90 см бе установено при 19 наблюдателни пункта или 61% от случаите. Най-значително бе повишението на нивата в терасите на р.Дунав при кладенци № 551 (Силистра) и № 970 (Загражден). Понижение на водните нива с 1 до 124 см се установи при останалите 12 наблюдателни пункта, като най-чувствително беше то в Софийската котловина. Предимно се повишиха нивата на карстовите подземни води от барем-хотрийския водоносен хоризонт в Североизточна България (до 139 см - Русе).

Нивата на подземните води от дълбокозалагащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха двупосочни изменения с изразена тенденция на спадане. Измененията на водните нива в Жълт-валанския водоносен хоризонт в Североизточна България са двупосочни с подчертана тенденция на спадане (от -292 до 62 см). Понижиха се водните нива в обсега на Горнотракийската низина (от -5 до -1 см). Тенденции на повишение имаха нивата на подземните води в обсега на Софийската котловина (до 11 см).

В изменението на запасите от подземни води през юни се установи по-добре изразена тенденция на понижение при 41 наблюдателни пункта или 61% от случаите, от които 28 кладенци и 13 извори и артеазански кладенци. Спадането на водните нива, спрямо средномногогодишните стойности, е от 3 до 415 cm, като най-значимо беше то за малък валанка в Североизточна България. Спадането на дебита, спрямо същите стойности, е от 1,22 до 857 l/s и е най-чувствително за извор № 30 (Искрец). При 26 наблюдателни пункта (14 кладенци и 12 извори) водните нива, спрямо средните стойности, се повишиха с 1 до 168 cm (Софийската котловина), а дебита - от 0,51 до 4620 l/s, като най-значимо с повишението за извор № 25 (Златна Панега).

ТАБЛИЦА 5 РЕЖИМИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ХГ СТАЦИЯ И ПУНКТОВЕ ПРИ ИЗВОРИ И КЛАДЕНЦИ ОТ ОХГМ ЗА VII.1991 Г.

MODERATION

ВОДИ В ТЕРАПИЯ НА РЕКИТЕ

I. Крайдунавски низини									
			Слака Бара	Гополовец	Gal				
3246	1	H2	Дунавци	Войнишка	-	-	-	158	43
3814а	12	H2	Дунавци	Дунав	-	-	-	332	238
#932	2	H1	Добри дол	"	-	-	-	135	67
#966	2	H1	Брест	"	76	-14	-17	59	35
#970	2	H1	Загражден	"	335	+80	+3	338	223
946	2	H1	Свишов	"	-	-	-	79	1
3426	2	H1	Андемир	"	-	-	-	369	285

824	2	H1	Попина	Дунав	Gal	-	544	411	656
#1551	-	H1	Синистра	"	"	384	+90	-	279

2. Тераси на реки, вливащи се в р.Дунав и Черно море									
574	1	H2	Ружинци	Лом	Gal	-	257	139	389
910	-	H1	Крива бара	"	Gal	-14	231	152	360
441	2	H2	Владимирово	Бгоста	Gal	-	566	331	881
#421	-	H2	Харедин	"	215	+17	189	48	245
585	1	H2	Мизия	Скър	"	-	258	155	428
III-129	12	H2	Д.Богров	Искър	"	+12	113	65	162
IV-186	-	H1	Светогорачене	"	108	+24	152	91	217
V-181	-	H1	Требич	"	148	-100	+11	159	104
435a	-	H2	Лепово	"	-	-	257	116	302
418	-	H2	Бансдаре	Бит	"	-	886	734	1051
#592	-	H1	Левски	Остъм	"	-	479	423	571
#921	-	H1	Попикранци	Янтра	"	+1	247	178	291
386b	2	H1	Кадам	Рус.Лом	"	+6	112	42	172
#867	-	H1	Гроздово	Камчия	"	+12	-136	358	281
839	2	H1	Новоселци	Черно море	Qdl	-	-	95	57
846	-	H1	Димчево	"	Gal	165	-50	119	78

3. Тераси на реки, вливащи се в Бяло море									
351a	2	H2	Виден	Тунджа	Gal	279	-	-39	229
276	1	H2	Лаково	"	Gal+prl	378	-	-36	326
855	-	H1	Невестино	"	Qdl	157	-30	-81	225

ПРОДЪЛЖЕНИЕ 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
869	-	H1	Грозев	Тунджа	Gal	185	-	-57	136	75	200
878	-	H1	Завоя	"	"	-	-	-	109	57	188
842	2	H2	Ханово	"	Qdl	98	+11	-18	82	46	119
561	2	H2	Елхово	"	Gal	312	+42	+8	304	160	370
672	-	H1	Ихтиман	Марица	"	111	-	-25	65	4	148
534a	1	H2	Думанци	"	Qprl	337	-	-48	293	239	345
540	1	H2	Главинци	"	Gal	385	-	-21	355	293	406
#634	-	H1	Стамбийски	"	"	549	+2	+8	460	345	556
#655	2	H1	Пловдив	"	"	255	+3	+40	238	155	328
212	12	H2	Садово	"	"	670	-10	-58	616	507	673
503	1	H2	Градина	"	"	317	-	+25	330	282	390
5206	1	H2	Симеонград	"	Gal+N2	357	-	-3	300	259	414
531a	2	H1	Бисер	"	Gal	193	-	-19	161	84	213
497	1	H2	Баня	Места	N2	365	-	-7	319	219	419
704	-	H2	Ново Лески	"	0+N2	-	-	-	616	501	817
733	-	H1	Пиперков чиф	Струма	0	175	+6	-20	153	40	222
471	2	H1	Краищни	"	"	-	-	-	122	75	206
728a	2	H1	Кочериново	"	Qdl+prl	-	-	-	54	2	80
498	2	H1	Крупник	"	Gal	-	-	-	120	65	139
747	2	H1	Петрич	"	"	-	-	-	1000	936	1095

ВОДИ В КОТЛОВИНИТЕ И НИЗИНИТЕ

1. Помско-Плевенска депресия

27

#586a	13	H1	Лом		N2	-	-	1458	1397	1567
-------	----	----	-----	--	----	---	---	------	------	------

2. Софийска котловина

#11-70a	2	H1	Казичене	Искър	Dal	243	-124	-48	192	130	250
III-1256	-	H1	Г.Багров	"	Ogrl+d1	614	+74	+168	770	687	830
III-127	2	H1	Г.Багров	"	Dal	132	+21	+107	253	146	370
VIII-2	-	H1	Мрамор	"	"	740	-70	-86	635	511	693
#VIII-105	2	H1	Лесниво	"	Ogrl+pr1	242	-27	-	268	218	337
VIII-108	2	H1	Дозен	"	"	513	+15	-	461	445	484
X-40	2	H1	Чепинци	"	Dal	488	+38	-	407	328	454

3. Горнотракийска низина

639	-	H1	А.Груево	Марица	Dal	308	-8	298	256	369	
#618	2	H1	Ивайло	"	"	217	+49	-36	162	100	281
214	1	H2	Кочово	"	"	502	-3	-23	472	355	542
#645	-	H1	ТРУД	"	"	198	+38	-23	164	75	239
#2036	-	H1	Пловдив	"	"	636	+8	-	645	559	674
206a	1	H2	Стряма	"	"	182	-	-30	142	48	204
505	1	H2	Плодовитово	"	"	420	-	+57	479	116	573
277a	12	H2	Зоря	"	"	-	-	-	232	106	314
281	1	H2	Пл.Могила	"	"	-	-	-	115	54	168
524	1	H2	Раднево	"	Dal+N2	-	-	-	632	492	763

ПРОДЪЛЖЕНИЕ 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
528	1	H2	Ястребово	Марица	N2	-	-	-	229	157	307
681	-	H1	Книжовник	"	"	-	-	-	139	118	157
515	1	H2	Гърбово	"	Ogrl+N2	-	-	-	428	345	510

4. Карловска и Казанлъшка котловина

2576	1	H2	Войнагово	Марица	Dal	-	-	-	204	121	273
260	1	H2	Карлово	"	Ogrl	-	-	-	636	561	690
216a	1	H2	Крън	Гунда	Dal	312	-	-23	249	159	307

5. Сливенска котловина

#827a	2	H1	Ж.Войвода	Гунда	Dal	-	-	-	92	13	218
310	-	H2	Сливен	"	"	-	-	-	2662	2365	2975
556	-	H2	Дозенец	"	Ogrl	-	-	-	399	188	682

6. Кюстендилска котловина

391	2	H2	Слокощица	Струма	0	25	-5	+38	56	16	103
741	-	H1	Коняво	"	Ogrl+pr1	-	-	-	206	108	245
760	2	H1	Д.Грацица	"	Dal	-	-	-	82	23	111

II. КАРСТОВИ ВОДИ

28

1. Извори

143a	-	Д1	Каварна	Черно море	N15#	8.00	-1.00	+0.51	9.98	14.1	6.08	
#20	-	З	Д1	Кабилjak	Огоста	Cr2#	-5	-158	456	839	234	
#48	-	З	Д1	Котел	Камчия	Cr25	+204	+774	430	8015	70.0	
133	-	Д1	Търновище	"	Cr1v	120	+49.0	+64.0	64.4	328	5.00	
#19	-	З	Д1	Бяла	Арчар	Cr1b	-	-	245	419	78.0	
#600	-	Д1	Стояново	Огоста	"	-2	-17	107	949	19.0		
#396	-	Д1	Мусина	Янтра	"	-	-	494	5650	93.0		
130	-	З	Д1	Воден	Добр.реки	"	+1.00	-68.0	103	176	42.0	
138	-	Д1	Дренци	"	"	-	-	-	10.2	26.8	2.01	
152	-	З	Д1	Девня	Девня	Cr1v	3150	-210	3547	4138	3100	
#25	-	Д1	Зл. Панега	Искър	J3	9280	+4580	+4602	5665	19600	1808	
#17	-	З	Д1	Треклено	Струма	J3	-	-	62.6	773	21.0	
#332	-	З	Д1	Бистрец	Огоста	T2	476	-79	-42	451	3952	30.0
132	-	Д1	Етрополе	Искър	T2+3	63.0	-	+12.2	70.0	555	7.50	
175	-	Д1	Боснек	"	J3+T2	-	-	-	172	572	24.0	
#30	-	Д1	Искрец	"	"	1780	-1788	-857	3638	35700	300	
#468	-	Д1	Беренде	Нишава	T2	31.0	-18.0	-196	140	806	12.6	
#63	-	З	Д1	М. Търново	Велка	J3	26.0	-	-249	293	731	101
83	-	Д1	Гракищи	Факийска	J3+T2	62.0	+2.00	+1.60	61.0	106	39.0	
#376	-	Д1	Бръзган	Велека	J3	87.0	-	-94.0	198	423	63.0	
124a	-	Д1	Г. Желязна	Вит	T2	1040	+544	+473	690	2786	35.0	
1465	-	Д1	Лакатник	Искър	T2+3	1261	+239	+612	786	18660	94.0	
66	3	Д1	Асеновград	Марица	Pt	383	-9	-9	492	1349	169	
#336	-	Д1	Мугла	"	"	-	-	-	215	790	20.0	
#39a	-	Д1	Берен	"	"	1330	-190	+390	992	2093	492	

ПРОДЪЛЖЕНИЕ 3

2. Кладенци											
2.1. Пътиковалящи карстови води											
12	-	H2	Дропла	Добр.реки	N15#	+3	-534	794	1722	328	
13	-	H2	Конаре	"	Cr1v	-	-	-	5278	5087	5485
15	-	H2	Божаново	"	"	-14	-14	670	1406	420	
15a	-	H2	Петрово	Места	"	1290	+210	+92	1362	1707	877
410	-	H2	Петрово	Струма	"	622	+573	-427	1128	2590	503
				Черн. б-н	"	-	-	-	1006	1631	679
2.2. Дълбокозалаящи карстови води											
#1433a	-	H1	Кочово	Камчия	Cr1v	2762	-56	-415	2147	2217	2597
#1488	-	H1	В. Друшево	"	"	5693	+10	-	5278	5087	5485
#1432	-	H1	Невша	Продавд.	"	2279	-10	-372	1907	1760	2143
#1491	-	H1	Каспичан	"	"	6052	+62	-	5757	5651	5903
1494	-	H1	Ветрино	"	"	14796	-9	-	14591	14344	14665
1493	-	H1	Н. Ботево	Добр.реки	"	16203	-292	-	15239	15075	15957
1503	-	H1	Побит камик	Cr1b	"	-	-	-	545	464	584

#1549	-	H1	Силистра	Дунав	"	1017	+89	-	960	911	1058
1405	-	H1	Русе	"	2736	+139	-	-	-	-	-

III. ПУНКАТИНИ ВОДИ

1. Студени води											
№	-	H1	Ст.Кладенец	Арда	Pg2	-	-	12.0	22.2	6.00	
78	-	D1	Ст.Кладенец	"	Pg2	-	-	5.47	5.16	11.6	0.60
77	-	D1	Паничково	"	Pz	-	-	-	309	557	18.5
58	3	D1	Бели Искър	Искър	Pz	-	-	-	-	-	-

2. Термални води - водонафтни системи											
№	-	D2	Варна	Черно море	Pg2	1.00	-	-1.22	4.48	9.80	0.91
361	-	D2	Варна	"	Cr1v	38.0	-1.00	-	40.5	42.0	26.3
1601	-	D2	Варна	"	Cr25	-	-	-	3.47	3.73	3.20
1516	-	D2	Сл.Бряг	"	Pt+Pz	-	-	-	8.05	8.88	5.25
1044	-	D2	Велнграад	Марица	Pt	5.00	-	-	8.05	10.4	6.25
1342	-	D2	Огняново	Места	Pg+N2	634	-5	-	622	594	647
#1092	-	H1	Войводиново	Марица	Pz	574	-	-	508	445	558
#1042a	-	H1	Хисар	"	"	274	-1	-	257	234	281
#1091	-	H1	Лчеп.бани	"	"	2059	+11	-	1959	1954	1963
#1338	-	H1	София	Искър	N2	-	-	-	873	851	896
#1337	-	H1	Полето	Струма							

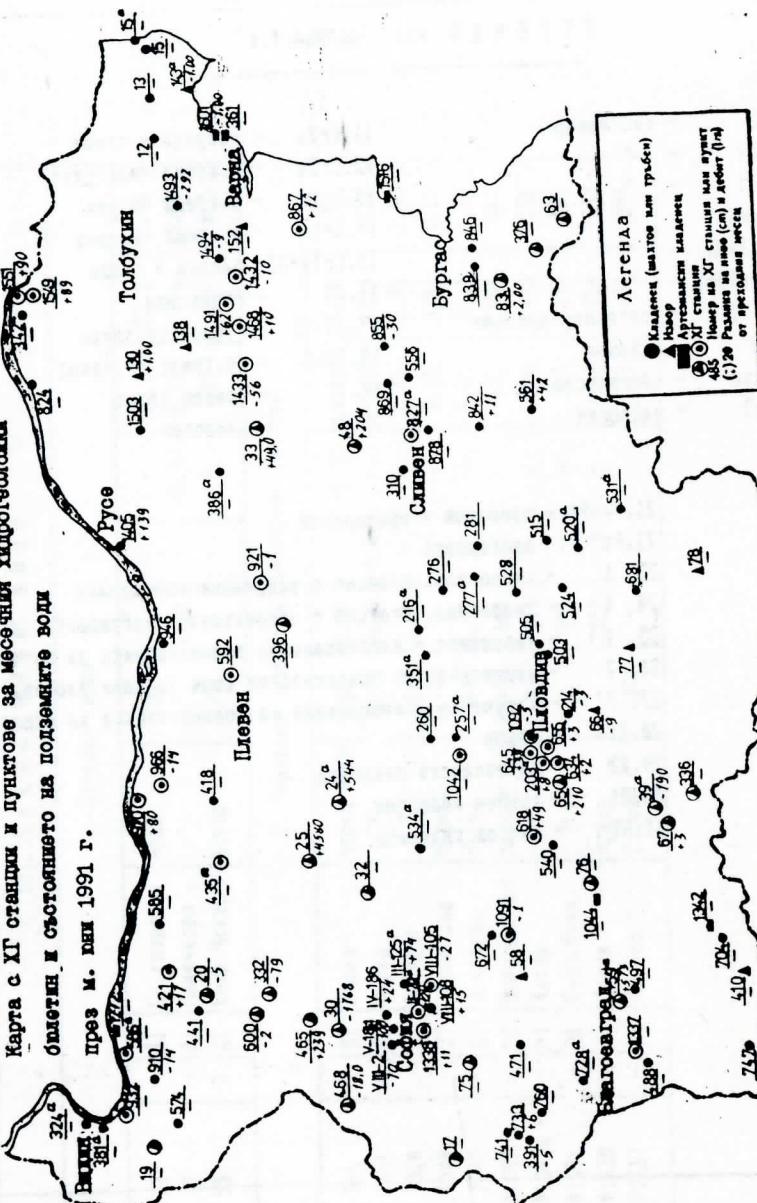
31

32

ЛЕГЕНДА към ТАБЛИЦА 4 :

- 1.Q - кватернер
  - 2.Qal - "
  - 3.Qd1 - "
  - 4.Qpr1 - "
  - 5.Qal+d1 - "
  - 6.Qpr1+d1 - "
  - 7.Q+N2 - кватернер+плиоцен
  - 8.N2* - плиоцен
  - 9.N1sm - неоген-сармат
  - 10.Pg2 - палеоген
  - 11.Cr2s - г.креда - сенон
  - 12.Cr2m - г.креда - мастихт
  - 13.Cr1b - д.креда - барем
  - 14.Cr1v - д.креда - валанж
  - 15.Cr1v+J3 - валанж + г.ира
  - 16.J3 - горна ира
  - 17.J3+T2 - г.ира +ср.триас
  - 18.T2+3 - ср.триас +г.триас
  - 19.T2 - среден триас
  - 20.Pz - палеозой
-
- 21.Pz+Pt - палеозой + протерозой
  - 22.Pt - протерозой
  - 23.* - хидрогеол. станция с ежедневни наблюдения
  - 24.** - хидрогеол. станция с непрекъснати наблюдения (с лимнограф)
  - 25.1 - нарушения - използване на водоизточника за битови нужди
  - 26.2 - нарушения от повърхностни води (канали, язовири) и напояване
  - 27.3 - нарушения - използване на водоизточника за водоснабдяване
  - 28.D1 - извор
  - 29.D2 - артезиански кладенец
  - 30.H1 - тръбен кладенец
  - 31.H2 - шахтов кладенец

Карта с ХГ станции и пунктове за метеорологични
дометри и стоянките на подземните води
през м. юни 1991 г.

Директор ИМХ докт.к.ф.м.н. В.АНДРЕЕВ

Телефон: 88-03-80

Телефони: централа 72-22-71/5

Сектор "Прогнози", вътр.236, дир. 72-23-63

Сектор "Ефективност и маркетинг", вътр.262, 320

Редактор

Технически редактор

Формат 700 x 1000/16

Поръчка (експериментална)

Тираж 16

Цена

Печатница на Институт по метеорология и хидрология
1184 София, бул. "Тракия" 66